

174

2076 上野

Աճայիպ վէ էն զհյատէ էսէֆ օլունաճագ
հալ , պու կինն արսըզ , էտէպսիզ , վէ ահ-
մագ տէյու Ֆասլ ու զէմմ վէ հէր քէստէն
րէտտ օլունան քիմսէլէրին , պախթ իշի պիր
միվտար զէնկինլէբ բէյտա իթսիլէ՞ր մի , եհ-
նէ այնի ատէմլէրին հուզուրլարընտա , Արիս-
տոտէլ վէ Սոկրատ սայըմագ տէ տիրլէր . . . :

Օհնկինլէր էհալնին շաշգընըզը սայէսին-
տէ պիր տէֆա միլլէթ մէմուրիյյ թինն կէզ-
տիլէ՞ր մի , թապիթթիյլէ տէյիլ ազլ ու ֆի-

լաճազ տըր , վէ զերա , Սահմանադրու-
թիւնուն Տարեգարձըն ֆիւլան եախօտ
ֆիւլան կիւն եաբմազ եախօտ եաբմա-
մազ , ապա վէ ապա ահ քեամը Տէվլէթի
ալիյէ յի առաւելթվայէյէ մուղայիր օլմա-
յուպ , հաթթա շէրէֆ ու իֆթիխարն-
տան պուլունաճազը շէյլէ տուրտուն , Նզ-
գային վարչութիւնուն միլլէթէ գարըը
էյլէ պիր էօրֆ կէօսթէրմէյէ գաթման
սէպէպ վէ մէճպուրիյ յէթի եօզ տուր :

Իսթրիքխանէնին պօրձու տայիմա է-
հալիյի հիւանի մուամլէ իլէ իտարէ ի-
տիպ , գանտըրմազ վէ նասիհաթ վէրմէք
տիր , զերա քէնտի հիւքմիւնին մէնպաի
հիւքմիւնթ տիր , վէ հիւքմիւնթ թարա-
ֆընտան իսէ , տահա պու . կիւնէ գատար
տէյիլ Նիւմէնի միլլէթի կիպի գուզու
թապիւթը պիր միլլէթէ , իլլա գուրտ
թապիւթը միլլէթէրէ տախի ապա միւ-
սաստէսի ճայիզ օլան խուսուսլարտա ա-
սպըր էօրֆ կէօսթէրմէյէ մէքտէ տիր , վէ
պունա տախի իիպպաթ , թա գատիմտէն ,
հէր էսնաֆ թէֆէրիւճլէրի , հէր միլլէ-
թին մէզհէպ ու այլնճէ իճրալէրի , վէ
հէր միլլէթին միլլէթճէ զիյնէթ ու շէն-
լէքլէրի , հէր վազթ միւշահէտէ օլուն-
մագտէ տիր :

Նիհայէթ , մէզքիւր յայտարարութիւն
ազսինէ թէէսիր իյլէտիկինտէն , էվլէլի
պաշա էֆքեարտա պուլունանլարտան
ջոզլորը , շիմտի Տարեգարձ իճրապը զայ-
լէթինտէ պուլունմայա պաշլատըգտան
պաշա , մէզքիւր յայտարարութիւնա
գարըը , « Իրենց իրաւանցը տէր չայեր »
իմգասրյա պիրտէ Բաշա չոգասրըլպ տա-
ղըթալըրըլըրըր սալը կիւնիւ կէօրիւլմիւշ
տիր :

Իսթրիքխանէնին պու թէտալիր վէ
թարիգինի ապա բէսէնտ իտէմէտիքտէն
պաշա , միլլէթ սըֆաթըլա զազէթա-
ճըլըզ պօրձումուզու , հէր նէ պէհայա օ-
լուր իսէ օլուն , իլէրուսինի ապա իս-
թըրտան չոգասրմայաճաղըմըգտան , մէզ-
քիւր յայտարարութիւնուն պազը էօրֆ
վէ էֆքեար ու հուգուզու միլլէթէ մու-
ղայիր օլան լուղէթլէրինէ գարըը բրօ-
թէսթօ իտէրիզ :

Լահալի հէր վազթ Իսթրիքխանէ մէճ-
լիսինէ իրայէթ ու իթաթապօրձլուտուր ,
ֆէզաթ Իսթրիքխանէ մէճլիսի տախի ,
տէյիլ հիւքմիւնին թահրիք օլունմասընա ,
իլլա հէր ճիհէթլէ թէսլին օլունմասընա
սայ ու հիւմէթ իթմէյէ պօրձու տուր :
Իսթրիքխանէ մէճլիսին հէր գարարը
շիմտիյէ գատար հիւքմիւնթին ահքեամը-
նա մուվաֆրզ կէօրիւլմէմիւշ , վէ հիւքմի-
լիսէ , մէճլիսի մէզքիւրուն պազը գարար-

լարնա միւթէպէսթ իտէրէք սէնէլէրճէ
կիթմիւշ , վէ սօնունտա հիւքմիւնթ թա-
րաֆընտան մանալար վէրիլմիւշ իսէտէ ,
նէ պիզզաթ մէճլիսի մէզպուրէ , վէ նէ-
տէ զիւրի իտարէսինտէ պուլունան էհալի-
յէ պու տէֆա քի քէնտիլէրի թարաֆըն-
տան կէօսթէրմէյէ կիպի թահրիք իտիճի
վէ թահրիքսնէ պիր մուամլէ գաթման
կէօսթէրմէյէմիւշ տիր . . . :

Յէգաթ պու ճիւմլէ շունա թէշէքքիւր
իթմէլիլիզ քի , օլ նէշը օլունան Յայ-
տարարութիւնուն իլք սուրէթի , էմրի
պասիլէթէ ճիւղիճէ իրայէթ օլունարազ
կէրի չաղըրըլպ , բէք չոգ թատիլ ու թէս-
վիյէտէն սօնրա թապ ու նէշը օլունմուշ
տուր :

Պիզճէ օլ Յայտարարութիւնուն քեա-
միլլէն մէճլիսին միւշալէրաթ վէ իէյի
իւզը , վէ քէզալիք իզգէթլու Նտենա-
պտ պէյին պիզզաթ քէնտի իմգասընա
միւսաստէ իթմէսիլլէ թապ ու նէշը օ-
լունմասը զըմնրտա շիւքհէ իթմէքտէ
պուլունտուզ , վէ հալա տախի շիւքհէ
իթմէքտէյիլ :

Վէհասըլ քեամիլլէն գանմըլ օլարազ
սէյլէրիլ քի , Իսթրիքխանէ էկէր Սահ-
մանադրութիւնուն եազընտա չոգմասընա
տայիր իւմիտլէր վիւրէրէք , վէ էհալինին
պիր ճիւղի վազթ տահա սապը ու թէ-
համիւլլինին էլլէմիլլէթինի բէտէրանէ
նասիհաթլար իլէ պէյան իտէրէք , պիր
յայտարարութիւն թապ ու նիշլինէ հիւմ-
մէթ իթմիւշ օլա իտի , էհալինին գալպի
մէճրուհի պիր գաթ տահա եարէլէնմէ-
տիքտէն պաշա , շու շիմտիքի կէչմէքտէ
օլան ապարը ատէմի մէմնունիյ յէթ տա-
խի ապա կէօրիւլմէլ իտի :

Իմտի , էհալի պէյնինտէ գուհուրա
կէլմիւշ օլան պազը թէշէքքիլէրի կէօր-
տիւկիւլմիւլտէն , վէ շու Տարեգարձ իճ-
րասընա , ազըլանէ եախօտ ճահիլանէ հէր-
չի պատապատ , Սալթանաթ սէնիյէնին
առաւելթ ու ինայէթի պի Տահայէսինէ
կիւլլէնէրէք , ճէսարէթ իտէճէքլէր պու-
լունաճաղը իհթիմալին տիւշինտիկիւ-
միւլտէն , քէյֆիլլէթի հալ զըմնրտա
լայըրըլա քէսպի մալիւմաթ օլունարազ ,
պիր ան էվլէլ , եա էհալինին քեամիլլէն
թէսլին օլունմասըն , վէ եառա լուզումի
կէօրիւլտիւկիւլ թազտիւրտէ , հէր նէ սու-
լէթ իլէ միւսաստէ օլունմազ իճապ իտէր
իսէ , հիւմմիլլինէ միւսարաաթ պուլուլ-
մասըն , Իսթրիքխանէ մէճլիսի միւշթէ
րէմինէ աճիլանէ իիթար վէ իէճա իտէ-
րիլ :

— Իշտիլիլէ , վէ կէօրիւլիլէ նէզա-
լէն , եարն սապազ պազը բիլիսէլլտէն ,

Սահմանադրութիւն զիքրի ճէմիլլինէ , է-
հալինին ալըու վէ իսթիտուր իւզըրէ , Ս .
Պատարազ թազտիս զըլընաճազ տըր :

— Պիր իքի կիւնտէն պէրու Գալթա
վէ Պէյ օլու թարաֆընա զազէթա տա-
ղըտան չոճուղումուզ նա միւզաճ օլտու-
ղունտան , վէ եարն իսէ Սիւնատի
չոգարա պիլէճէկիմիզ պազը մէշղուլ-
լէթիմիզէ մէպի շիւքհէլի պուլունտու-
ղունտան , Սիւնատիմիզ պու կիւնտէն
չոգարըլմըլ օլտուղու , վէ Գալթա վէ
Պէյ օլտուտա պուլունան միւշթէրմէյէրմիզ
րիայէթլու զէվաթըն մազուր պիրլէ , հէր
նէ գատար գահմէթ իսէտէ , օտամըզա
պիր ատէմ կէօնտէրէրէք , զազէթալարն
իսթէմլէրի իսասէթէն իլան վէ իէճա օ-
լունուր :

Տիւնետաթ ազսիլէք ազսիլէք իւզէրի-
նէ կէլիւր տէրլէր մէսէլի մէշուր տուր :
Տաղըտըճըմըզն պիրիսի եիկիրմի կիւն
գատար ազտէմ պրազըպ մուվազգաթէն
պիր թարաֆա կիթմիւշ օլտուղունտան , զա-
լէն վազթինտէ կիթմէմիսի , վէ եախօտ
հիւքմիւնթ կիթմէմիսի թէշէքքիլէրին իշիթմէք-
տէ իքէն , մէրգում չոճուղուն տախի պու
կիւնլէրտէ քէյֆիլլէ օլմասը տահա զի-
յատէ պայիսի էսէֆիմիզտէն պուլունմուշ
տուր :

Շու աթիտէքի Իլան Իզմիլտէն
թապ ու նէշը օլունմազ իւզըրէ թարաֆը-
մըզա կէլմիւշ օլմալին , մէսուլիյ յէթին
սահիպ իւզա իւզէրինէ պրազարազ նէշը
ու պէյան իտէրիլ :

« Վազէթայա իլալէ օլունաճազ պէնտ :

Կէչէն հաթթալար Սէմուլայի չալա-
տիսին 443 նիւմէրօսընտա նէշը իւ իլան
պուլունան հէօրմէթլու Սիւվազըլ զատէ
թազըր աղանն քէնտի եէկէնի լազ-
պէթլու Սսեքիան Սարգիս աղա իլէ օլան
մուհասէպաթըն հիւնիլ թէսվիյէսի իու-
սու առպիթըրլարն նասպ օլնտըղըն :

Միւթ սէնէ մուգուտտէմ Իզմիլտէ մուամ-
իլէյանն վաքի օլան մուհասէպաթտան տօ-
լայը նանի պիր մըքտար առըրըլ մաթլուպաթ
հազընտա օլան միւնազապարըն պէյնէլ ալ-
լէլլէ հիւսնիւ բուլլէթի զմնրտա , միւամ-
իլէյ թազըր աղանն տէֆթէրլէրինտէն
զահիլէ չոգան պաղէն ուղընսու զըզլարը պու
բէրէ զիրտէ պէյան օլնաճաղը վէճիլէ զա-
զէթայի միւթէպէրինիզ վատթասը իլէ նէշը
վէ իլան իթմէնիզ թէմէնի օլնուր :

Տիրայէթլու Շնորհաւորան Գրիգորիկ ա-
ղանն Իզմիլտէ մուամիլէյ թազըր աղա ի-
լէ շիւքհէ օլտըրլարը զէմանտա , եանի իքի
սէնէ ազտէմլէրի պիր միւնազալարը գուհուր
իտուպ , Լիթանը Լիլիտէ թէրաֆէլտէն

